J. Bb.

"Istorija gieołogo-gieograficzeskich nauk", wypusk 3, Moskwa 1962 : [recenzja]

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 7/4, 580

1962

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

O drugiej części życia i działalności Drzewieckiego Bychowski mówi tylko pobieżnie, znakomity wynalazca skoncentrował się bowiem w tym czasie na zagadnieniach lotnictwa.

B. O.

Jerzy Jaros, *Historia kopalni Król w Chorzowie (1791—1945)*. Wydawnictwo Górniczo-Hutnicze. Katowice 1962, s. 174.

Dzieje kopalni „Król" (dziś „Prezydent" i „Barbara-Wyzwolenie") w latach 1791—1945 podzielił autor na trzy części, wprowadzając lata 1850, 1918 jako cezury periodyzacyjne. W każdym okresie zostały przedstawione: rozwój techniczny kopalni (metody urobku, rozbudowa chodników, eksploatacja nowych pokładów, technika wydobycia, maszyny i urządzenia mechaniczne, odwadnianie, bezpieczeństwo przeciwpożarowe); gospodarka kopalni (wydajność produkcyjna, dochody, zbyt węgla, organizacja zarządzania itp. — częściowo w statystycznym ujęciu); załoga kopalni (stan zatrudnienia, warunki pracy i płacy górników, warunki bytowe, zrzeszenia górnicze, ruch związkowy, walka o zdobycze socjalne i ekonomiczne). Osobno potraktował autor okres zarządzania kopalnią przez hitlerowskiego okupanta.

St. M.

Istorija gieołogo-gieograficzeskich nauk, wypusk 3 (*Trudy Instituta istorii jestiestwoznanija i tiechniki*, t. 42). Izdatielstwo Akademii Nauk SSSR, Moskwa 1962, s. 287.

Szeroko rozbudowana geograficzna część zbioru rozpraw poświęconych historii nauk o Ziemi, a wydanych w ramach „Prac Instytutu Historii Przyrodoznawstwa i Techniki", zawiera: zarysy dziejów badań niektórych regionów Rosji (Kirgizji, Syberii, Kaukazu); prace z zakresu poszczególnych dyscyplin geograficznych (hydrografii rosyjskiej, periodyzacji historii oceanografii); krytykę źródeł do historii rosyjskiej geodezji i kartografii oraz do historii stereofotogrametrii w Związku Radzieckim; prace traktujące o wyprawach podróżniczych O. E. Kotzebuego i o działalności Oddziału Matematycznej Geografii Rosyjskiego Towarzystwa Geograficznego w latach 1845—1917.

W części geologicznej wydawnictwa omówione zostały: teoria rzeźby polodowcowej Kropotkina, badania geologiczno-regionalne w ZSRR w latach 1917—1925, badania rosyjskich podróżników w Azji Środkowej w wiekach XVII i XVIII, a wreszcie historia badań nad trzęsieniami ziemi w Polsce. Autorka tej ostatniej pracy, I. W. Batiuszkowa, powołuje się na kilkanaście pozycji źródłowych polskich i niemieckich, jednak główną osnową publikacji jest udostępniony jej rękopis pracy T. Olczaka *Sejsmologia w Polsce*.

Część trzecia zbioru zawiera doniesienia o niektórych nowych faktach z historii kartografii w Rosji w początkach XVII w. i o rosyjskich podróżach do Kokandu na początku XIX w., a także dane o pierwszej mapie Syberii z 1667 r.

J. Bb.